

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๗๒
วันอังคารที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญพิจารณาทบทวนบทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญ
เริ่มตั้งแต่ มาตรา ๒๕๖ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การพิจารณาทบทวนบทบัญญัติควบคู่กับการพิจารณำบันทึกเจตนารมณ์นั้น ที่ประชุม
เริ่มพิจารณาตั้งแต่ร่างมาตรา ๒๕๖ ต่อเนื่องไปจนถึงสุดที่ร่างมาตรา ๒๕๖ รวมแล้วเสร็จ ๓๗ ร่างมาตรา ซึ่ง
ในส่วนของพิจารณาทบทวนบทบัญญัติ ได้มีการปรับแก้ถ้อยคำในบทบัญญัติของบางร่างมาตราเพื่อให้มีความ
ครอบคลุมและสะท้อนเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยไม่กระทบต่อหลักการที่
คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญได้พิจารณาเห็นชอบไปแล้วในเบื้องต้น ได้แก่ ร่างมาตรา ๒๖๗ ซึ่งบัญญัติ
ไว้ว่า

“คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ออกประกาศหรือวางระเบียบกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมาย
ตามมาตรา ๒๖๖ วรรคสอง รวมทั้งวางระเบียบเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งและการดำเนินการใด ๆ ของ
พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และกำหนด
หลักเกณฑ์การดำเนินการของรัฐในการสนับสนุนให้การเลือกตั้งมีความเสมอภาค และมีโอกาสทัดเทียมกัน
ในการหาเสียงเลือกตั้ง

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับข้อห้ามในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ซึ่งร่วมกันปฏิบัติหน้าที่คณะรัฐมนตรี
และรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๘๔ โดยคำนึงถึงการรักษาประโยชน์ของรัฐ และคำนึงถึงสุจริต เที่ยงธรรม
ความเสมอภาค และโอกาสทัดเทียมกันในการเลือกตั้ง

(๓) กำหนดมาตรการและการควบคุมการบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง
การสนับสนุนทางการเงินของรัฐ การใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง
รวมทั้งการตรวจสอบบัญชีทางการเงินของพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองโดยเปิดเผย และการควบคุมการ
จ่ายเงินหรือรับเงินเพื่อประโยชน์ในการลงคะแนนเลือกตั้ง

(๔) มีคำสั่งให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตามกฎหมายเพื่อ
ประโยชน์ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๕) มีคำสั่งให้คณะกรรมการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมี
หน้าที่จัดการเลือกตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือกฎที่เกี่ยวข้องหรือระงับการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งย้าย
ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกจากพื้นที่ชั่วคราว เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๖) ดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่
เกิดขึ้นตามมาตรา ๒๖๖ วรรคสอง หรือเมื่อมีกรณีที่มีการคัดค้านหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหรือ
การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา เป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๓) สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้ง หรือสั่งให้ดำเนินการใหม่เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้นหรือการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภานั้น มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๔) ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ผลการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และผลการออกเสียงประชามติ

(๕) ยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้มีการสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่กระทำการ ใช้ หรือสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำการ อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา หรือกฎหมายอื่น ซึ่งมีผลทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๑๐) ควบคุมการจัดการออกเสียงประชามติ หรือสั่งให้มีการจัดการออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้ง เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๑๑) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” นั้น

ที่ประชุมเห็นควรปรับแก้ถ้อยคำบทบัญญัติใน (๑) โดยเพิ่มคำว่า “กลุ่มการเมือง” ต่อจากคำว่า “พรรคการเมือง” ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างระบบการเมือง ซึ่งร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้เขียนออกแบบเพิ่มกลุ่มการเมืองขึ้นมา เปิดโอกาสให้พลเมืองที่มีอุดมการณ์เดียวกันรวมเป็นกลุ่มการเมืองและสามารถส่งสมาชิกลงสมัครรับเลือกตั้งได้ รวมทั้งให้รัฐส่งเสริมเพื่อพัฒนาเป็นพรรคการเมืองต่อไปนั้น เขียนไว้ใน (๑) ด้วย ซึ่งในเบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบให้ปรับเขียนความในร่างมาตรา ๒๖๗ (๑) เป็นดังนี้

“(๑) ออกประกาศหรือวางระเบียบกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมายตามมาตรา ๒๖๖ วรรคสอง รวมทั้งวางระเบียบเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งและการดำเนินการใด ๆ ของพรรคการเมือง กลุ่มการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของรัฐในการสนับสนุนให้การเลือกตั้งมีความเสมอภาค และมีโอกาสทัดเทียมกันในการหาเสียงเลือกตั้ง”

นอกจากนี้ ที่ประชุมเห็นควรนำประเด็น “ส่งเสริมและสนับสนุนหรือประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือสนับสนุนภาคประชาสังคม ในการให้การพลเมืองศึกษา และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพลเมือง” ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามหลักการเดิมในมาตรา ๒๖๓ วรรคหนึ่ง (๘) ของรัฐธรรมนูญฉบับ ปี ๒๕๕๐ นั้น มาปรับปรุงโดยตัดคำว่า “หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือสนับสนุนองค์กรภาคเอกชน” ออก และเพิ่มคำว่า “สนับสนุนภาคประชาสังคม” เข้าไปแทน เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทของภาคประชาสังคมที่ออกแบบไว้ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เขียนเพิ่มเป็นอีกอนุมาตราหนึ่ง ไว้ในร่างมาตรา ๒๖๗ เนื่องจากต้องการให้คงอำนาจหน้าที่เดิมของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในประเด็นดังกล่าวไว้ด้วย ซึ่งในเบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบให้เพิ่มเป็นอนุมาตรา (๑๐/๑) โดยเขียนความเป็นดังนี้

“(๑๐/๑) ส่งเสริมและสนับสนุนหรือประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือสนับสนุนภาคประชาสังคม ในการให้การพลเมืองศึกษา และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพลเมือง”

นอกจากนั้น การพิจารณابันทึกเจตนารมณ์ในแต่ละร่างมาตรา ได้มีการปรับแก้ถ้อยคำเช่นกัน ได้แก่ ในร่างมาตรา ๒๗๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “การตรวจเงินแผ่นดินให้กระทำโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นอิสระและเป็นกลาง” นั้น เป็นการนำหลักการในมาตรา ๓๑๒ ของรัฐธรรมนูญฉบับ ปี ๒๕๕๐ มา จึงต่างจากหลักการเดิมในมาตรา ๒๕๒ ของรัฐธรรมนูญฉบับ ปี ๒๕๕๐ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “การตรวจเงินแผ่นดินให้กระทำโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นอิสระและเป็นกลาง” จึงควรปรับบันทึกเจตนารมณ์ระบุให้ชัดเจนว่าเป็นการนำหลักการเดิมในมาตรา ๓๑๒ ของรัฐธรรมนูญฉบับ ปี ๒๕๕๐ มา ซึ่งในเบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบให้ปรับความในบันทึกเจตนารมณ์ของร่างมาตรา ๒๗๐ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“กลับไปใช้หลักการเดิมตามมาตรา ๓๑๒ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยให้ทั้งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่ในการตรวจเงินแผ่นดิน”

นางสาวดวงจิตร์ ก่อเจริญวัฒน์

วิทยาการชำนาญการพิเศษ

ผู้สรุปผลการประชุม

ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ตามข้อบังคับ ฯ ข้อ ๘๗

ผู้ตรวจทาน

